

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319011298
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2319011298.4

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obvinených: T. F. a E. E. Z., pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona v súbehu so zločinom vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, o sťažnosti prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta, proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č.k. 1T/127/2019-595 zo dňa 24.10.2019, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28.januára 2020 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Galanta uznesením č.k. 1T/127/2019-595 zo dňa 24.10.2019 podľa § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku odmietol obžalobu Okresnej prokuratúry Galanta pod č. 2 Pv 113/19/2202 a vec vrátil Okresnému prokurátorovi Galanta do prípravného konania v trestnej veci obvinených T. F. a E. E. Z. za zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona v súbehu so zločinom vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ktorých sa mali dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 07.03.2019 v čase približne o 08:30 hod., na ubytovni na W. ulici č. X v U., v izbe č. XX, po tom, ako obaja obvinení najskôr poškodeného Z. U.-Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. F., R.. F. L.. S., štátneho občana Rumunská, opakovane bili rukami do oblasti tela a hlavy, a následne ho za vlasy ťahali z izby do kúpeľne, kde pokračovali v jeho fyzickom napádaní, opakovane mu narazili hlavu do dlažby a kde potom obvinený Z. poškodeného dvakrát kopol do hlavy a následne mu rukami pridržiaval hlavu tak, aby sa poškodený nemohol brániť a obvinený F. vložil poškodenému do úst svoj pohlavný úd, teda takýmto konaním obaja obvinení donútili poškodeného k vykonaniu orálneho styku, avšak k vyvrcholeniu obvineného F. do úst poškodeného nedošlo, následne po uvedenom konaní obaja obvinení na poškodeného kričali, že ak niekomu povie, čo sa stalo, tak dostane veľkú bitku, ktorým konaním obaja obvinení spôsobili poškodenému Z. U. Y. podľa lekárskej správy zranenia, a to pomliaždenie hlavy s hematómom a oderkami, pomliaždenie hrudníka s povrchovými oderkami s bližšie nezistenou dobou liečenia

Súd I. stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 595-603 spisu.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd konštatoval, že právo na tlmočníka a prekladateľa patrí medzi základné práva osôb uvedených v § 2 ods. 20 Tr. por., ktoré je garantované Ústavou Slovenskej republiky ako aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, konkrétne článok 5 odsek 2. Vo vzťahu k porušeniu práva na obhajobu § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por. okresný súd uviedol, že základným predpokladom zabezpečenia práva na obhajobu je dodržanie

a rešpektovanie ustanovenia § 34 Tr. por., v danom prípade predovšetkým podľa ods. 1 citovaného zákonného ustanovenia a taktiež § 28 ods. 4 Tr. por. Z uvedeného okrem iného vyplýva, že obvinený má právo od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich. Podľa právneho záveru okresného súdu, tieto práva obvineným neboli v plnom rozsahu orgánom činným v trestnom konaní zabezpečené. Ich právo na obhajobu bolo narušené nerealizovaným prekladom uznesenia o vznesení obvinenia do ich materinského jazyka, t.j. do rumunského jazyka.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že obvinení sa výslovne nevzdali práva na preklad rozhodnutí v zmysle § 28 ods. 4 Tr. por. Až následný preklad uznesenia a jeho doručenie nemohlo byť konvalidované po skončení vyšetrovania a po preštudovaní vyšetrovacieho spisu. Tu okresný súd podotkol, že vyšetrovateľ riadnym spôsobom neakceptoval pokyn prokurátora ešte zo dňa 19.07.2019 č.l. 319.

Prokurátor na okresný súd doručil obžalobu na obvinených bez toho, aby zároveň realizoval jej preklad do ich materinského jazyka, t.j. do rumunského jazyka /§ 28 ods. 4 Tr. por./. Okresný súd nemôže dodatočne nahrádzať povinnosť prokurátora spočívajúcu v realizovaní prekladu obžaloby.

Okresný súd poukázal na okolnosť výsluchu svedka poškodeného U. Y. Z. dňa 18.06.2019. Vyšetrovateľ o tomto výsluchu upovedomil obhajcu JUDr. Mgr. Martina Vranoviča cca 2 hodiny pred samotným úkonom. Je nesporné, že v danom prípade obhajca nemal dostatočný čas na prípravu na tento procesný úkon, pričom tento úkon nebol realizovaný v súlade s ust. § 134 ods. 4 Tr. por. teda nebol pribratý k výsluchu tohto poškodeného psychológ resp. znalec za účelom zabezpečenia správneho vykonania výsluchu. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že nebol daný dôvod na prijatie obžaloby podanej okresným prokurátorom, a teda následne ani na nariadenie hlavného pojednávania. V ďalšom priebehu prípravného konania bude preto povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní riadnym a zákonným spôsobom zabezpečiť obvineným právo na obhajobu, ako aj náležite a zákonným spôsobom sa vysporiadať so zabezpečením prekladu písomností, ktoré žiadala obhajoba. Okrem toho povinnosťou okresného prokurátora v prípade skončenia vyšetrovania bude realizovanie prekladu upovedomenia o podaní obžaloby adresovaný obvineným, ako aj dostatočný preklad rovnopisov obžaloby do jazyka rumunského, ktoré bude okresný súd doručovať obvineným.

Proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č.k. 1T/127/2019-595 zo dňa 24.10.2019 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta v zákonom stanovenej lehote (ihneď do zápisnice) sťažnosť (č.l. 591), pričom uvedenú sťažnosť prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta písomne dodatočne písomne doplnil (č.l. 634-637, 647-648).

Obvinený T. F. a E. E. Z. sa vzdali práva podať sťažnosť aj za oprávnené osoby proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č.k. 1T/127/2019-595 zo dňa 24.10.2019.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta odôvodnil sťažnosť tým, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo zaslané prekladateľke na preklad len nedopatrením, a to vzhľadom na veľký rozsah prekladaných listín, pričom uvedené pochybenie bolo konvalidované a preklad tohto uznesenia bol dodatočne zabezpečený a obratom aj doručený obvineným. Mal za to, že ust. § 28 ods. 4 Trestného poriadku neupravuje zákonnú lehotu.

Obvineným T. F. a E. Z. bolo uznesenie o vznesení obvinenia pretlmočené pred ich výsluchom v procesnom postavení, pričom obaja zhodne vyhlásili, že jeho obsahu porozumeli, výslovne sa vzdali práva na podanie sťažnosti a navyše sa obaja obvinení vyjadrovali k obvineniu nielen v rámci prípravného konania pri svojich výsluchoch, ale aj pred sudcom pre prípravné konanie v rámci niekoľkokrát opakovaného rozhodovania o väzbe, preto je nesporné, že mali vedomosť o predmete konania, resp. čo sa im kladie za vinu, a teda obaja obvinení boli oboznámení s povahou a dôvodmi obvinenia proti ich osobe, a to v jazyku, ktorému rozumejú. Obaja obvinení mali v priebehu prípravného konania ustanovených obhajcov.

V čase podania obžaloby nebolo objektívne možné zabezpečiť preklad obžaloby do rumunského jazyka, keďže preštudovanie vyšetrovacieho spisu sa uskutočnilo dňa 4.10.2019, pričom aj súvisiaci spisový materiál sa z Krajského súdu v Trnave vrátil len dňa 4.10.2019, a samotná obžaloba bola podaná dňa

7.10.2019, teda takmer v posledný deň s poukazom na § 76 ods. 2 Trestného poriadku, keďže lehota väzby končila dňa 7.11.2019 (najmenej 20 pracovných dní pred uplynutím lehoty väzby).

Vzhľadom na rozhodovaciu činnosť súdov možno mať za to, že obžaloba v zmysle § 162 ods. 1, 2 Trestného poriadku nie je rozhodnutím, ale procesným prostriedkom pre rozhodnutie súdu - trestný rozkaz, rozsudok, preto mal preklad obžaloby zabezpečiť súd prvého stupňa. Na podporu uvedeného je potrebné zdôrazniť, že z ustanovenia čl. 47 ods. 4 Ústavy a z čl. 6 ods. 3 písm. b) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva v prvom rade to, aby obvinený bol „bez meškania“ oboznámený (v danom prípade vo svojom jazyku) s podanou obžalobou, ale to, aby bol oboznámený „dostatočne dlho pred“ rozhodnutím o tejto obžalobe (napr. rozhodnutie ESLP Khatchadourian v Belgicko z 12. januára 2010, T. v. Rakúsko zo 14. novembra 2000).

Mal za to, že obhajca JUDr. Mgr. Martin Vranovič bol riadne upovedomený o tomto úkone, hoci ústne, a na tento úkon - výsluch sa aj dostavil, pričom mu predtým bola sprístupnená zápisnica z výsluchu svedka poškodeného (vrátane pripojeného záznamu z výsluchu), a predovšetkým prepis z tohto záznamu, vo vzťahu ku ktorému mal dostatočný priestor na oboznámenie, preto tento opätovný výsluch svedka poškodeného, ktorý sa uskutočnil z dôvodu vyčerpania prvku kontradiktórnosti aj v rámci prípravného konania, nie je možné považovať za nezákonný a neobstojí ani tvrdenie ohľadne porušenia práva na obhajobu, keď Trestný poriadok neupravuje povinnosť upovedomovať obhajcov o úkonoch v rámci prípravného konania 3 dni vopred. Obhajcovi bola doručená aj predchádzajúca výzva vyšetrovateľa, aby obhajca vopred naformuloval otázky pre poškodeného, a to z dôvodu, aby sa zabránilo opätovnej viktimizácii poškodeného, a aby bola naplnená aj dikcia zákona č. 247/2017 Z.z. o obetiach trestných činov.

Úradný záznam vyšetrovateľa svedčí o tom, že napriek maximálnej snahe nebolo možné zabezpečiť účasť psychológa (znalca), pričom je zároveň potrebné zdôrazniť, že sa jednalo o väzobnú trestnú vec a zároveň sa výsluch svedka poškodeného musel uskutočniť urýchlene, pretože vyšetrovateľ disponoval informáciou, že svedok poškodený má opustiť územie SR a vrátiť sa do Rumunska, preto teda vec (výsluch) nezniesla odklad.

Navrhol, aby Krajský súd v Trnave zrušil napadnuté uznesenie Okresného súdu Galanta a uložil súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Vyjadrenie k odvolaniu podal obhajca obvineného T. F. (č. I. 669-671 spisu). Uviedol, že sťažnosť považoval v celom rozsahu za nedôvodnú. Irelevantné je, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo spolu s ostatnými listinami zaslané prekladateľke „len nedopatrením“, pretože porušenie § 28 ods. 4 Trestného poriadku je potrebné posudzovať objektívne, bez ohľadu na dôvod, z akého k prekladu nedošlo. V tejto súvislosti zdôrazniť, že samotný dozorový prokurátor vydal záväzný pokyn dňa 19.7.2019 aj na zabezpečenie prekladu uznesenia o vznesení obvinenia do rumunského jazyka.

Smernica EP a Rady 2010/64/EÚ v čl. 3 ods. 1 požaduje, aby k prekladu došlo „v primeranom čase“ a Najvyšší súd SR judikoval, že dostatočnosť uplatnenia obhajobných práv podľa § 34 Tr. por. predpokladá ich realizáciu v primeranej miere a zahŕňa aj preklad základných dokumentov, vykonaný v primeranom čase, t.j. v čase, keď obvinený môže procesne účinne na základe ich obsahu uplatniť svoje zákonné práva (R 91/2014).

Nezabezpečenie prekladu obžaloby prokurátorom nemožno ospravedlniť tým, že ide o väzobnú vec, ani lehotami väzby. V prípade, ak by prokurátor nestihol zabezpečiť preklad obžaloby, tak mal možnosť požiadať o predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní. Obžalobu možno považovať za rozhodnutie prokurátora sui generis. Každopádne ide o procesný úkon len a len prokurátora, ktorú podáva a zastupuje len prokurátor (§ 237 ods. 1 Tr. por.) preto bol presvedčení, že jej preklad musí zabezpečiť prokurátor. Súd má povinnosť obžalobu len doručiť, nie preložiť ju.

Krajský súd v Trnave v uznesení č.k. 3Tos/185/2019-638 z 29.10.2019 vyslovil názor, že „je síce pravdou, že vyšetrovateľ o tomto výsluchu svedka poškodeného U. Y. Z. dňa 18.6.2019 upovedomil obhajcu JUDr. Mgr. Martina Vranoviča cca 2 hodiny pred samotným úkonom, a preto je síce nesporné, že orgány činné v trestnom konaní nepostupovali správne a dôsledne“ (s. 9 uznesenia KS v Trnave č.k. 3Tos/185/2019-638 z 29.10.2019).

Ustanovenie § 134 ods. 4 Tr. por. jednoznačne uvádza, že k výsluchu osoby, ktorá je obzvlášť zraniteľnou obeťou sa „priberie psychológ alebo znalec“, teda nie je na úvahe orgánov činných v trestnom konaní, či priberú psychológa alebo znalca a nie sú stanovené ani žiadne výnimky za akých podmienok by bolo možné vykonať výsluch takej osoby aj bez prítomnosti psychológa alebo znalca. Účast' psychológa alebo znalca podľa § 134 ods. 4 Tr. por. je obligatórna a tvorí kumulatívnu podmienku vykonania dôkazu zákonným spôsobom. Zdôraznil, že k vzneseniu obvinenia došlo dňa 8.3.2019 a k výsluchu poškodeného dňa 18.6.2019, teda až po vyše troch mesiacoch od vznesenia obvinenia. Je len na zodpovednosti orgánov činných v trestnom konaní, že jediného poškodeného nevypočúvali po vznesení obvinenia skôr ako 18.6.2019, a že k jeho výsluchu pristúpili urgentne až keď disponovali informáciou, že poškodený má opustiť územie Slovenskej republiky, ktorý dôvod výsluchu skôr potvrdzuje nenáležitý a nečasný postup orgánov činných v trestnom konaní. Navyše, ako aj súd prvého stupňa v uznesení OS Galanta správne uvádza, prokurátor ešte dňa 16.4.2019 vydal pokyn vyšetrovateľovi na opakovaný výsluch poškodeného, ktorý bol vykonaný až 18.6.2019 nie z iniciatívy vyšetrovateľa, ale z dôvodu informácie, že poškodený opúšťa územie SR a za okolností nedodržania Trestného poriadku.

Navrhol, aby Krajský súd v Trnave sťažnosť Okresnej prokuratúry Galanta proti napadnutému uzneseniu zamietol ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Vyjadrenie k odvolaniu podal obvinený T. F.. Uviedol, že s vyjadrením, resp. prepisom do slovenského jazyka mu pomohol jeho spolubývajúcí, ktorý je s ním vo väzbe.

Od začiatku vyšetrovateľ vedel, že je občan Rumunska a že nevie hovoriť po slovensky, nič mu nebolo preložené. Od začiatku mu mala byť preložená každá jedna vec, každý jeden papier do rumunského jazyka, aby sa vedel brániť - oboznamovať sa a podávať opravné prostriedky a toto mu bolo od začiatku znemožnené a bolo to tak aj pri vznesení obvinenia.

Bolo mu vznesené obvinenie, ale nebolo mu doručené a následne mu vyšetrovateľ uzavrel spis - ukončil vyšetrovanie a potom následne mu dodatočne bolo doručené uznesenie o obvinení, a takto mu bolo znemožnené podať voči tomuto uzneseniu sťažnosť.

Vysvetlenie prokurátora, že nebolo objektívne možné zabezpečiť preklad obžaloby do rumunského jazyka, pretože to nestíhal, lebo končila lehota väzby - § 76 ods. 2 Trestného poriadku je len výhovorka. Prokurátor a vyšetrovateľ mali dostatok času na svoju prácu.

Obžalobu podáva prokurátor a teda je jeho povinnosť ju preložiť do rumunského jazyka a nie je to povinnosť súdu. Súd je povinný prekladať náležité dokumenty v súdnom konaní, ako je napr. rozsudok, trestný rozkaz nie však obžalobu, takže ani tento argument neobstojí.

Žiadal o zamietnutie sťažnosti prokurátora ako nedôvodnej a vrátenie spisu do prípravného konania, aby všetky chyby, ktoré nastali boli napravené a aby bolo zachované jeho právo na obhajobu.

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku : Pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd v Trnave v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 192 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť podala oprávnená osoba - prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta v zákonom stanovenej lehote, pričom uvedená sťažnosť nie je dôvodná.

Z obsahu spisového materiálu sťažnostný súd zistil, že

· prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta podal dňa 7.10.2019 pod sp.zn. 2 Pv 113/19/2202-61 podľa § 234 ods.1 Trestného poriadku obžalobu na obvinených: T. F., E. E. Z., pre zločin sexuálneho násillia

podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v obžalobe

I. Povinnosť postupovať v intenciách vyhľadávacej zásady v súdnom konaní zanikla dňom 1. januára 2006, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný poriadok. Táto povinnosť je však aj v súčasnosti prítomná v úprave prípravného konania. II. Ak má prokurátor - ako zástupca štátu v trestnom konaní (§ 2 ods. 4 Trestného poriadku) - niesť zodpovednosť za dokázanie viny obžalovaného v konaní pred súdom a ak má súd v tomto konaní vystupovať ako nestranný orgán (§ 10 ods. 2 Trestného poriadku) nemožno opodstatnene zároveň požadovať, aby súd vo vzťahu k prípravnému konaniu plnil úlohu "prieskumného vyšetrovateľa" a aby svojím rozhodnutím po preskúmaní alebo predbežnom prejednaní obžaloby určoval, či prokurátor môže a akým spôsobom má uniesť dôkazné bremeno v súdnom konaní, ako má byť obžaloba odôvodnená a čo musí obsahovať, aby obstála v súdnom konaní pre uznanie viny obvineného. (38/2014, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Tost/4/2014 zo dňa 1.8.2014)

III. Procesnou chybou (§ 241 ods. 1 písm. f/, § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por.) sa rozumie nedodržanie závažných formálnych náležitostí postupu a úkonov v prípravnom konaní. Úprava práv obhajoby, ktorej porušenie je zákonom demonštratívne uvedené ako procesná chyba, sa odvíja od ustanovení § 34 ods. 1 Tr. por. (práva obvineného) a § 44 ods. 2 Tr. por. (práva obhajcu). (118/2014, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Tost/4/2014 zo dňa 2.4.2014)

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že samosudca (obdobne senát pri predbežnom prejednaní) odmietne podanú obžalobu a vec vráti prokurátorovi, ak zistí závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu. Z použitého exemplifikatívneho vyjadrenia (vymedzeného slovom „najmä“) možno vyvodiť, že pôjde o také chyby procesného charakteru, ktoré majú za následok porušenie práva na obhajobu alebo také iné procesné chyby, ktoré sú svojou závažnosťou porovnateľné s týmto porušením. Vo všeobecnosti sa za takéto chyby považuje vykonanie konania nepríslušným orgánom alebo orgánom, ktorý mal byť z konania vylúčený, vykonanie konania bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje, opretie obžaloby o podstatný dôkaz, ktorý nebol vykonaný zákonným spôsobom a pod. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Tost/20/2018 zo dňa 12.7.2018)

Je úlohou orgánov činných v trestnom konaní, teda prokurátora a policajta, aby aplikovali v prípravnom konaní vyšetrovaciu zásadu, pričom uvedenú povinnosť nemožno prenášať na súd, ktorého úlohou je z pozície nezávislej a nestrannej inštitúcie prejednať a rozhodnúť trestnú vec. Z uvedeného je zrejmé, že neprináleží súdu, aby zadával pokyny pre postup v prípravnom konaní alebo aby odstraňoval nedostatky vzniknuté v prípravnom konaní. Avšak v prípade výskytu procesnej chyby v prípravnom konaní je povinnosťou súdu prvej inštancie, ako konečného garanta spravodlivého procesu, už v čase predbežného preskúmania obžaloby pristúpiť k rozhodnutiu o odmietnutí obžaloby. Za procesnú chybu je na mieste označiť nedodržanie závažných formálnych náležitostí postupov a úkonov v prípravnom konaní, pričom ide najmä o porušenie práva na obhajobu. Práva na obhajobu sú zakotvené v ustanovení § 34 ods. 1 (práva obvineného) a § 44 ods. 2 Trestného poriadku (práva obhajcu).

Nevyhnutný predpokladom na účinnú a efektívnu obhajobu je to, aby obvinený bol informovaný o povahe a príčine obvinenia proti nemu. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva negarantuje právo na písomný preklad celého spisu, avšak je nevyhnutné pretlmočiť aspoň relevantné časti spisu (porovnaj rozhodnutie Kamasinski v. Austria).

Z uvedenej judikatúry je zrejmé, že len ústne pretlmočenie obvinenia/obžaloby v porovnaní s písomným prekladom obvinenia/obžaloby môže predstavovať praktickú nevýhodu pre obžalovaného (porovnaj rozhodnutie Hermi v. Italy). Naproti tomu právny poriadok Slovenskej republiky od 1.2.2014 (novelou vykonanou zákonom č. 1/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.2.2014 bola transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní do právneho poriadku Slovenskej republiky) a aktuálna judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky určuje vo väčšom rozsahu práva v súvislosti s ochranou práva na obhajobu, keď vyžaduje preklad základných dokumentov, medzi ktoré patria najmä rozhodnutie o pozbavení osobnej slobody, obvinenie, obžaloba a rozsudok, pričom preklad má byť vykonaný v primeranom čase, teda v čase, keď obvinený môže procesne účinne na základe ich obsahu uplatniť svoje zákonné práva.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd postupoval správne, keď zamietol žalobu podľa § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku, nakoľko identifikoval relevantný nedostatok v postupe orgánom činných v trestnom konaní v súvislosti so zabezpečením práva na obhajobu u obvineného E. E. Z. a u obvineného T. F.. K uvedenému porušeniu došlo tým, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo včas preložené do rumunského jazyka, ktorý je materinským jazykom obvinených a ktorému obvinení rozumejú. Ako oneskorený je na mieste označiť preklad uznesenia o vznesení obvinenia, ktorý bol obvineným doručený až po záverečnom preštudovaní spisu, teda v čase kedy obvinení v zásade nemohli uskutočniť žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania v prípravnom konaní. Z výsluchu obvineného E. E. Z. (č.l. 65-78 spisu) a obvineného T. F. (č.l. 79-97 spisu) vyplýva, že poučenie obsahuje citáciu § 28 ods. 4 Trestného poriadku, ale absentuje výslovné poučenie v zmysle § 28 ods. 4 Trestného poriadku o konkrétnych dôsledkoch vzdania sa práva na preklad uznesenia o vznesení obvinenia. Dôležité je zdôrazniť, že ani obvinený E. E. Z. (č.l. 65-78 spisu) a ani obvinený T. F. (č.l. 79-97 spisu) sa výslovne nevzdali práva na písomný preklad.

Je potrebné konštatovať, že pribratie prekladateľa a zabezpečenie prekladu relevantných častí spisu v preskúvanom prípade nezávisí od posúdenia orgánov činných v trestnom konaní, ale ide o nespochybniteľné právo obvinených v zmysle § 28 ods. 4 Trestného poriadku, bolo potrebné pribrať prekladateľa a zabezpečiť písomný preklad uznesenia o vznesení obvinenia ešte pred skončením vyšetrovania. Uznesenie o vznesení obvinenia v zmysle § 206 Trestného poriadku je na mieste označiť za také významné rozhodnutie, ktoré bolo nevyhnutné obvineným preložiť, nakoľko uvedené rozhodnutie vymedzilo začiatok vedenia trestného stíhania voči obvineným, ktorým bola po prvýkrát relevantne vymedzená povaha a príčina obvinenia proti nim, na čo nadväzovali ďalšie procesné úkony v trestnom konaní. Vzhľadom na skutočnosť, že preklad bol doručený obvineným a obhajcom až po záverečnom preštudovaní spisu, bolo porušené právo na obhajobu pri záverečnom preštudovaní spisu.

Rovnako obžalobu v zmysle § 234 Trestného poriadku je na mieste označiť za významné rozhodnutie, nakoľko vymedzuje koniec prípravného konania a začiatok konania pred súdom. Obžaloba je rozhodnutím sui generis, teda iné, špecifické rozhodnutie, kde vzhľadom na jeho obsah nevyhovuje forma rozsudku, príkazu či uznesenia. V zmysle 28 ods. 4 posledná veta Trestného poriadku písomný preklad rozhodnutia a jeho doručenie zabezpečuje orgán, o ktorého rozhodnutie ide, teda prokuratúra. (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7To/2/2016 zo dňa 22.3.2016 a uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3To/41/2016 zo dňa 15.11.2016) Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že bolo úlohou Okresnej prokuratúry Galanta, aby zabezpečila písomný preklad obžaloby, čo však neuskutočnila.

Odvolací súd sa nestotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie v tom smere, že odmietnutie obžaloby odôvodňovali aj tie skutočnosti, že obhajca JUDr. Mgr. Martin Vranovič nemal dostatočný čas na prípravu na výsluch svedka - poškodeného U. Y. Z. dňa 18.6.2019 a že tento úkon nebol realizovaný v súlade s § 134 ods. 4 Trestného poriadku. Aj s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 3Tos/185/2019 zo dňa 29.10.2019 (č.l. 642 spisu) je nevyhnutné rozlišovať medzi nesprávnym a nedôsledným postupom na strane jednej a závažnou procesnou chybou na strane druhej, nakoľko každá závažná procesná chyba bude nesprávnym a nedôsledným postupom, ale nie každý nesprávny a nedôsledný postup bude závažnou procesnou chybou. V preskúvanom prípade je dedukovateľné, že obhajca bol reálne schopný zúčastniť sa pri vykonávaní výsluchu, pričom obhajca sa na uvedený úkon aj včas dostavil, a to ako obhajca Mgr. Peter Magdálík tak aj obhajca JUDr. Mgr. Martin Vranovič, čo vyplýva zo zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného U. Y. Z. zo dňa 18.6.2019 (č.l. 161-172 spisu). Ustanovenie § 134 ods. 4 Trestného poriadku má za účel ochranu obete pred sekundárnou viktimizáciou. Tu je potrebné zdôrazniť, že psychológ alebo znalec výsluch nevedie, ale jeho úlohou je len prispieť k správne vedeniu výsluchu. Keďže svedok - poškodený U. Y. Z. uvedené porušenie nenamietal, pričom pri výsluchu boli prítomní ako obhajca Mgr. Peter Magdálík tak aj obhajca JUDr. Mgr. Martin Vranovič, čo vyplýva zo zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného U. Y. Z. zo dňa 18.6.2019 (č.l. 161-172), ktorý v čase výsluchu nespochybnili jeho priebeh a obsah, tento nedostatok nemožno označiť za závažnú procesnú chybu.

K sťažnostným námietkam:

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) Európskeho dohovoru o ľudských právach : Každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia vzneseného proti nemu.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. e) Európskeho dohovoru o ľudských právach : Každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom, alebo ak týmto jazykom nehovorí.

365. Článok 6 ods. 3 písm. a) neukladá žiadne špeciálne formálne požiadavky, čo sa týka spôsobu, ktorým obvinený má byť informovaný o povahe a príčine obvinenia proti nemu (Pélissier and Sassi v. France [GC], § 53; Drassich v. Italy, § 34; Giosakis v. Greece (no. 3), § 29) V tejto súvislosti obvinenie/obžaloba hrá kľúčovú rolu v trestnom procese, v ktorom je to od momentu jej doručenia, keď obžalovaný je formálne písomne informovaný o skutkovom a právnom základe obvinení proti nemu alebo nej (Kamasinski v. Austria, § 79). (Príručka o článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv, str. 66, Q.

381. Kým článok 6 ods. 3 písm. a) nešpecifikuje, že relevantná informácia by mala byť daná písomne alebo preložená v písomnej forme pre cudzieho obžalovaného, obžalovaný neoboznámený s jazykom používaným súdom môže byť v praktickej nevýhode, ak mu nie je tiež poskytnutý písomný preklad obvinenia/obžaloby do jazyka, ktorému rozumie (Hermi v. Italy [GC], § 68; Kamasinski v. Austria, § 79). (Príručka o článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv, str. 68, Q.

383. Nie je žiadne právo podľa tohto ustanovenia pre obžalovaného, aby mal úplný preklad súdnych spisov (X. v. Austria, Commission decision). (Príručka o článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv, str. 68, Q.

521. Avšak, nejde to tak ďaleko, aby sa vyžadoval písomný preklad všetkých položiek písomných dôkazov alebo úradných dokumentov v konaní Kamasinski v. Austria, § 74). Napríklad, absencia písomného prekladu rozsudku nezahŕňa sama o sebe porušenie článku 6 ods. 3 písm. e) (ibid., § 85). Text článku 6 ods. 3 písm. e) odkazuje na tlmočníka, nie prekladateľa. Toto naznačuje, že ústna jazyková podpora môže uspokojiť požiadavky Dohovoru (Hermi v. Italy [GC], § 70; Husain v. Italy (dec.)). (Príručka o článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv, str. 93, Q.

528. Kým je to pravda, že vedenie obrany je v podstate záležitosťou medzi obžalovaným a jeho právnym zástupcom (Kamasinski v. Austria, § 65; Stanford v. the United Kingdom, § 28), konečnými strážcami spravodlivosti procesu - zahŕňajúce, okrem iných aspektov, možnú absenciu prekladu alebo pretlmočenia obžalovaného s inou štátnou príslušnosťou - sú vnútroštátne sudy. (Príručka o článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv, str. 94, Q.

Podľa § 28 ods. 4 Trestného poriadku : Ak je potrebné preložiť zápisnicu o výpovedi alebo inú písomnosť, priberie sa prekladateľ opatrením. Ustanovenia odsekov 2 a 3 sa použijú primerane. Obvinenému sa písomne preloží uznesenie o vznesení obvinenia, uznesenie o vzatí obvineného do väzby, obžaloba, dohoda o vine a treste a návrh na jej schválenie, rozsudok, trestný rozkaz, rozhodnutie o odvolaní a rozhodnutie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania; tohto práva sa môže obvinený výslovne vzdať, o čom musí byť poučený, rovnako ako o dôsledkoch vzdania sa tohto práva. Ak sa takéto rozhodnutie týka viacerých obvinených, preloží sa obvinenému len tá časť rozhodnutia, ktorá sa ho týka pokiaľ ju možno oddeliť od ostatných výrokov rozhodnutia a ich odôvodnení. Preklad rozhodnutia a jeho doručenie zabezpečuje orgán, o ktorého rozhodnutie ide.

Ústavný súd sa vyjadril v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 144/03 z 13. augusta 2003 k rozsahu základného práva podľa čl. 47 ods. 4 ústavy v súvislosti s požiadavkou na preklad všetkých listín súvisiacich s konaním, keď uviedol, že takýto nárok netvorí obsah základného práva podľa čl. 47 ods. 4 ústavy. Európsky súd pre ľudské práva konštatoval v rozsudku Kamasinski v. Rakúsko, ods. 74, že čl. 6 ods. 3 písm. e) dohovoru nejde tak ďaleko, aby vyžadoval v konaní písomný preklad každého listinného dôkazu alebo úradného dokumentu. Poskytnutá pomoc tlmočníka by mala byť taká, aby umožnila obvinenému zoznámiť sa s vecou a umožnila mu brániť sa, a to hlavne tým, že bude schopný predložiť súdu svoju verziu udalosti. (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 57/2014-42 zo dňa 30.1.2014)

I. Orgán činný v trestnom konaní alebo súd priberie podľa § 28 ods. 3 Tr. por. prekladateľa, ak je to potrebné na preloženie písomnosti. Vo vzťahu k prekladu zo slovenského jazyka do jazyka, ktorému obvinený rozumie, posudzuje príslušný orgán potrebu prekladu najmä vzhľadom na rozsah a obsah písomností, ktorých znenie bolo obvinenému pretlmočené tak, aby bola zachovaná dostatočná možnosť

uplatnenia jeho obhajobných práv (§ 28 ods. 1, 2, § 34 Tr. por.). II. Dostatočnosť uplatnenia obhajobných práv (§ 34 Tr. por.) predpokladá ich uplatnenie v primeranej miere a zahŕňa aj preklad základných dokumentov, medzi ktoré patria najmä rozhodnutie o pozbavení osobnej slobody, obvinenie, obžaloba a rozsudok, vykonaný v primeranom čase, t.j. v čase, keď obvinený môže procesne účinne na základe ich obsahu uplatniť svoje zákonné práva. (91/2014, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Tdo/38/2013 zo dňa 13.8.2013).

K odvolacej námietke prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo zaslané prekladateľke na preklad len nedopatrením, čo bolo napravené dodatočne, je na mieste konštatovať, že v prípade vzniku procesnej chyby v prípravnom konaní neprichádza do úvahy skúmanie subjektívnej stránky dôvodu, ktorý sa podpísal pod vznik takého nedostatku. Dôležité je objektívne hľadisko, a teda, či vznikla procesná chyba alebo nedošlo k takému pochybeniu. Nemožno označiť za včasné odstránenie procesnej chyby ten postup, keď zabezpečený písomný preklad bol doručený obvinenému E. E. Z. až dňa 4.10.2019 a obvinenému T. F. až dňa 4.10.2019 (č.l. 527 spisu), teda až po záverečnom preštudovaní vyšetrovacieho spisu, ktoré sa uskutočnilo už dňa 2.10.2019 (č.l. 476-477 spisu). Keďže po záverečnom preštudovaní spisu v zmysle § 208 Trestného poriadku v zásade už obvinení nemajú právo na navrhnutie doplnenia dokazovania v prípravnom konaní, takýto postup je nevyhnutné označiť za oneskorený.

K odvolaciemu argumentu prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta, že obvineným bolo uznesenie o vznesení obvinenia pretlmočené pred ich výsluchom v procesnom postavení, pričom obaja zhodne vyhlásili, že jeho obsahu porozumeli, výslovne sa vzdali práva na podanie sťažnosti a navyše sa obaja obvinení vyjadrovali k obvineniu, je nevyhnutné sa vyjadriť, že z výsluchu obvineného E. E. Z. (č.l. 65-78 spisu) a obvineného T. F. (č.l. 79-97 spisu) vyplýva, že zápisnica obsahuje poučenie s citáciou § 28 ods. 4 Trestného poriadku, ale absentuje výslovné poučenie v zmysle § 28 ods. 4 Trestného poriadku o konkrétnych dôsledkoch vzdania práva na preklad uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 8.3.2019 na č.l. 4-7 spisu (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“). Dôležité je zdôrazniť, že obvinený E. E. Z. (č.l. 65-78 spisu) a obvinený T. F. (č.l. 79-97 spisu) sa výslovne nevzdali práva na písomný preklad uznesenia o vznesení obvinenia, čo odôvodňuje záver, že toto ich právo v zmysle § 28 ods. 4 Trestného poriadku malo byť rešpektované. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné trvať požiadavke na písomný preklad uznesenia o vznesení obvinenia.

K odvolacej námietke prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta, že objektívne limitujúcim faktorom bola končiaci lehota väzby, je potrebné uviesť, že končiaci lehota väzby nie je spôsobilá redukovať garancie spravodlivého procesu zakotvené v Európskom dohovore o ľudských právach, v Ústave Slovenskej republiky a v Trestnom poriadku, nakoľko v uvedených prameňoch práva v tejto súvislosti nie špecifikovaná výnimka spočívajúca v končiacej lehote väzby.

K odvolaciemu argumentu prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta, že obžaloba v zmysle § 162 ods. 1, 2 Trestného poriadku nie je rozhodnutím, ale procesným prostriedkom pre rozhodnutie súdu - trestný rozkaz, rozsudok, preto mal preklad obžaloby zabezpečiť súd prvého stupňa, je nevyhnutné uviesť, že obžalobu je potrebné označiť za významné rozhodnutie, nakoľko vymedzuje koniec prípravného konania a začiatok konania pred súdom. Obžaloba je rozhodnutím sui generis, teda iné, špecifické rozhodnutie, kde vzhľadom na jeho obsah nevyhovuje forma rozsudku, príkazu či uznesenia. V zmysle 28 ods. 4 posledná veta Trestného poriadku písomný preklad rozhodnutia a jeho doručenie zabezpečuje orgán, o ktorého rozhodnutie ide. (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7To/2/2016 zo dňa 22.3.2016 a uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3To/41/2016 zo dňa 15.11.2016) Okrem toho aj predkladacia správa k zákonu č. 1/2014 Z.z. vysvetľuje, že v odseku 4 sa transponuje čl. 3 smernice, ktorým sa rozširuje právo na preklad základných písomností trestného konania, ktorými sa v zmysle smernice myslí každé rozhodnutie, ktorým sa osoba pozbavuje osobnej slobody, každá obžaloba alebo obvinenie a každý rozsudok, pričom preklad takéhoto rozhodnutia zabezpečuje orgán, o ktorého rozhodnutie ide. Na základe uvedených skutočností je zjavné, že je úlohou Okresnej prokuratúry Galanta, aby zabezpečila písomný preklad obžaloby.

Práve neupovedomenie obhajoby o úkonoch trestného konania (výsluchoch svedkov H., M. a R. M., M., O., K., K., M., P., M., M., O., S., V., Z., V.) riadne a včas dovolateľ označil za zásadné porušenie práva na obhajobu. Dovolací súd zistil, že obhajca obvineného Mgr. M. O. bol o úkonoch prípravného konania vyzostupovaný najčastejšie faxom, v niektorých prípadoch poštou, telefonicky

alebo prostredníctvom e-mailovej komunikácie v dostatočnom časovom predstihu, aby sa plánovaného úkonu mohol zúčastniť. Nevyužitie tohto práva je vecou profesionálnej zodpovednosti obhajcu a nie porušením práva na obhajobu, ani prekážkou na postup súdu podľa § 263 Tr. por. Použité spôsoby vyznenia obhajcu o vyšetrovacích úkonoch (písomne, faxom, elektronicky, v odôvodnených prípadoch telefonicky) zodpovedajú požiadavkám ustanovenia § 213 ods. 3 Tr. por. a sú primeraným prostriedkom notifikácie orgánov činných v trestnom konaní o úkonoch prípravného konania obhajcom obvinených. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2TdoV/4/2015 zo dňa 9.9.2015)

Povinnosť vyšetrovateľa oznámiť obhajcovi včas čas a miesto konania úkonu, o ktorom oznámil, že sa ho chce osobne zúčastniť v zmysle § 165 ods. 2 Tr. por. treba vykladať tak, aby sa nezmaril zmysel a účel tohto oprávnenia obhajoby. Vyšetrovateľ je preto povinný postupovať s čo najväčším urýchlenním tak, aby mal obhajca zabezpečenú reálnu možnosť vykonávať toto svoje oprávnenie, najmä mu okrem miesta treba oznámiť aj presný čas, t.j. nielen deň, ale aj hodinu, kedy sa má úkon vykonať a to s takým časovým predstihom, aby bol on sám (resp. ním splnomocnený zástupca) reálne schopný účasti pri vykonaní takého úkonu. Ak oznámenie takto nemožno bezprostredne dostupnými technickými prostriedkami zabezpečiť, je potrebné s výnimkou prípadu, že ide o úkon neodkladný, jeho vykonanie na nevyhnutnú dobu odložiť. Porušenie uvedenej zásady je tak závažnou chybou prípravného konania, že ňou zaťažené dôkazy sú v konaní pred súdom nepoužiteľné, a preto opodstatňuje vrátenie veci prokurátorovi na došetrenie. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Tz/3/95 zo dňa 31.1.1995)

Aj podľa názoru odvolacieho súdu je porušením zákonného práva obvineného na obhajobu (§ 2 ods. 13, § 165 ods. 1 TP), ak sa v prípravnom konaní vyšetrovanie dopĺňa výsluchom spoluobvineného, svedka, prípadne vykonaním iného vyšetrovacieho úkonu, ktorý nie je neodkladný, bez toho, aby bol obhajca obvineného vopred upovedomený o mieste a čase konania úkonu, hoci vyšetrovateľ požiadala, aby bolo všetkých úkonoch upovedomený. Takáto chyba je dôvodom pri predbežnom prejednaní obžaloby na postup podľa § 188 ods. 1 písm. e) TP, avšak za predpokladu, že sa táto chyba týka úkonu dôležitého pre rozhodnutie súdu a obvinený (v prípadoch uvedených v § 41 ods. 4 TP aj obhajca) navrhne, aby sa úkon zopakoval za účasti obhajcu. Takýto návrh musí obvinený urobiť najneskôr pri oboznámení s výsledkami vyšetrovania. Uvedený záver vyplýva z toho, že účasť obhajcu na úkonoch podľa § 165 TP ako súčasť zákonných práv obvineného na obhajobu je právom, ktoré sa nemôže vykonávať proti jeho vôli. Z povahy veci preto vyplýva, že nemožno opakovať a ani nariadiť opakovanie vyšetrovacieho úkonu za účasti obhajcu, ak o to obvinený neprejavil záujem. V takom prípade neprichádza do úvahy ani postup podľa § 188 ods. 1 písm. e) TP, vyšetrovací úkon je platný a účinný a použiteľný v ďalšom konaní. (67/2002 ZSP, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4To/50/2001 zo dňa 1.11.2002).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje, že použitie analógie v trestnom práve procesnom by malo prichádzať do úvahy len v obzvlášť výnimočných a ojedinelých prípadoch. (29/2014, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 336/2012 zo dňa 13.11.2014).

K odvolacej námietke prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta, že obhajca JUDr. Mgr. Martin Vranovič bol riadne upovedomený o výsluchu v ústnej forme, a na tento úkon - výsluch sa aj dostavil, je na mieste sa vyjadriť, že aj s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3Tos/185/2019 zo dňa 29.10.2019 (č.l. 642 spisu) je nevyhnutné rozlišovať medzi nesprávnym a nedôsledným postupom na strane jednej a závažnou procesnou chybou na strane druhej, nakoľko každá závažná procesná chyba bude nesprávnym a nedôsledným postupom, ale nie každý nesprávny a nedôsledný postup bude závažnou procesnou chybou. Obhajca má právo byť včas upovedomený o čase a mieste konania úkonu, čo je potrebné vykladať tak, aby sa nezmaril zmysel a účel tohto jeho práva. Dôležitým kritériom na posúdenie, či upovedomenie bolo vykonané včas, je zodpovedanie otázky, či obhajca bol reálne schopný zúčastniť sa pri vykonaní takého úkonu. Okrem toho pri skúmaní existencie závažnej procesnej chyby je nevyhnutné skúmať aj to, či ide o úkon dôležitý pre rozhodnutie súdu a či obvinený resp. jeho obhajca navrhne najneskôr pri oboznámení s výsledkami vyšetrovania, aby sa úkon zopakoval za účasti obhajcu. Tento procesný úkon je potrebné vyhodnotiť ako dôležitý pre rozhodnutie v trestnej veci, pričom obhajca JUDr. Mgr. Martin Vranovič vo vyjadrení obhajcu k prípravnému konaniu zo dňa 10.7.2019 (č.l. 307-309 spisu) namietal, že bol upovedomený o výsluchu kľúčového svedka asi dve hodiny pred jeho konaním. V preskúmanom prípade je dedukovateľné, že aj keď postup vyšetrovateľa nebol správny a dôsledný, obhajca bol reálne schopný zúčastniť sa pri vykonávaní výsluchu, pričom obhajca sa na uvedený úkon aj včas dostavil, a to ako obhajca Mgr. Peter Magdálík tak aj obhajca JUDr. Mgr. Martin Vranovič, čo

vyplýva zo zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného U. Y. Z. zo dňa 18.6.2019 (č.l. 161-172 spisu). Nie je možné aplikovať analogicky § 240 ods. 5 Trestného poriadku, nakoľko analógia v trestnom práve procesnom by mala prichádzať do úvahy len v obzvlášť výnimočných a ojedinelých prípadoch. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že uvedené ustanovenie upravuje len procesný postup v konaní pred súdom na hlavnom pojednávaní a zároveň neurčuje lehotu na prípravu, ale lehotu na oznámenie identity svedkov a znalcov. Okrem toho, obhajca JUDr. Mgr. Martin Vranovič identitu svedka - poškodeného Z. U.-Y. už predtým poznal, čo je zrejmé zo sťažnosti zo dňa 21.3.2019 (č.l. 9-10 spisu). Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že takýto nedostatok nepredstavuje závažnú procesnú chybu.

Podľa § 134 ods. 4 Trestného poriadku : Ak je ako svedok v trestnom konaní vypočúvaná osoba, ktorá je obzvlášť zraniteľnou obeťou podľa osobitného predpisu alebo rodinným príslušníkom takejto obete, treba vykonať výsluch ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby sa výsluch v ďalšom konaní už nemusel opakovať; ustanovenie § 135 ods. 1 tým nie je dotknuté. Výsluch sa vykoná s využitím technických zariadení určených na záznam zvuku a obrazu alebo s využitím technických zariadení určených na prenos a záznam zvuku a obrazu; ustanovenie § 270 ods. 2 tým nie je dotknuté. Orgán činný v trestnom konaní zabezpečí, aby výsluchy v prípravnom konaní viedla tá istá osoba, ak sa tým nenaruší priebeh trestného konania. Ak je ako svedok vypočúvaná obzvlášť zraniteľná obeť podľa osobitného predpisu, o veciach, ktorých oživovanie v pamäti by vzhľadom na jej osobné vlastnosti, vzťah k páchatelovi alebo závislosť od páchatela, povahu a okolnosti spáchania trestného činu mohlo nepriaznivo ovplyvniť jej telesnú integritu alebo duševnú integritu alebo vystaviť ju riziku druhotnej viktimizácie, k výsluchu sa priberie psychológ alebo znalec, ktorý so zreteľom na predmet výsluchu vypočúvanej osoby prispeje k správne vedeniu výsluchu; ustanovenie § 135 ods. 1 tým nie je dotknuté. Pred vypočutím svedka podľa štvrtej vety orgán činný v trestnom konaní prekonzultuje spôsob vedenia výsluchu so psychológom alebo znalcom, ktorý bude pribraný k výsluchu, aby sa zabezpečilo správne vykonanie výsluchu a predišlo sa druhotnej viktimizácii.

K odvolaciemu argumentu prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta, že úradný záznam vyšetrovateľa svedčí o tom, že napriek maximálnej snahe nebolo možné zabezpečiť účasť psychológa (znalca), pričom je zároveň potrebné zdôrazniť, že sa jednalo o väzobnú trestnú vec a zároveň sa výsluch svedka poškodeného musel uskutočniť urýchlene, je potrebné sa vyjadriť, že ustanovenie § 134 ods. 4 Trestného poriadku má za účel ochranu obete pred sekundárnou viktimizáciou. Tu je potrebné zdôrazniť, že psychológ alebo znalec výsluch nevedie, ale jeho úlohou je len prispieť k správne vedeniu výsluchu. Keďže svedok - poškodený U. Y. Z. uvedené porušenie nenamietal, pričom pri výsluchu boli prítomní ako obhajca Mgr. Peter Magdálík tak aj obhajca JUDr. Mgr. Martin Vranovič, čo vyplýva zo zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného U. Y. Z. zo dňa 18.6.2019 (č.l. 161-172), ktorý v čase výsluchu nespochybnili jeho priebeh a obsah, tento nedostatok nemožno označiť za závažnú procesnú chybu.

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku : Nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Na základe uvedeného, považoval sťažnostný súd napadnuté uznesenie okresného súdu za vecne správne. Preto rozhodol o zamietnutí sťažnosti prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta, ktorú považoval za nedôvodnú.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.